

KONKURRENSVERKET	
2012-09-06	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

KLAGANDE

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

MOTPART

Logica Sverige AB, 556337-2191
131 85 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Stockholm dom den 15 mars 2012 i mål nr 900-12,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Med bifall till överklagandet upphäver kammarrätten förvaltningsrättens
dom.

BAKGRUND

Försvarets materielverk (FMV) genomför ett avropsförfarande under Kammarkollegiets ramavtal för IT-drift 2010 (dnr 93-96-09). FMV beslutade att anta anbud från EDB Business Partner Sverige AB (EDB). Logica Sverige AB (Logica) ansökte hos Förvaltningsrätten i Stockholm om överprövning och yrkade att EDB:s anbud skulle ogiltigförklaras.

FMV bestred bifall till överklagandet och yrkade att Logicas ansökan skulle avvisas eftersom den saknat underskrift alternativt underskrift av behörig firmatecknare/företrädare.

Förvaltningsrätten beslutade den 25 januari 2012 att avslå FMV:s yrkande. I beslutet angav förvaltningsrätten att beslutet inte kunde överklagas särskilt. Den 15 mars 2012 biföll förvaltningsrätten Logicas ansökan och förordnade att avropsförfarandet får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att en ny utvärdering genomförs där anbudet från EDB inte ska beaktas.

YRKANDEN M.M.

FMV yrkar i första hand att kammarrätten avvisar Logicas ansökan om överprövning. I andra hand yrkar FMV att kammarrätten, med ändring av förvaltningsrättens dom, avslår Logicas ansökan och för det fall kammarrätten finner att det aktuella avropsförfarandet är behäftat med sådant fel att ingripande enligt LOU ska ske yrkar FMV i tredje hand att Logicas ansökan ska bifallas med påföljden att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sitt förstahandsyrkande anför FMV bl.a. följande. Vid avtalsspärrens utgång saknade Logicas ansökan underskrift, alternativt underskrift av behörig firmatecknare/företrädare och den rättegångsfullmakt som, efter avtalsspärrens utgång, utställdes av Logicas VD ger inte krävd

behörighet att inleda talan i form av överprövningsprocess vid förvaltningsdomstol eftersom en sådan åtgärd inte ingår – eller åtminstone inte i detta fall kan anses ingå – i en VD:s rätt att teckna firma beträffande löpande förvaltningsåtgärder. Mot bakgrund av att Logica inte inkommit med en undertecknad ansökan innan avtalsspärrens utgång kan deras ansökan inte heller anses ha inkommit i rätt tid. Om det, såsom förvaltningsrätten funnit, är möjligt för en leverantör att förlänga avtalsspärren enligt LOU genom att inom tidsfristen ge in en ansökan om överprövning som inte uppfyller de krav om undertecknande och behörighet som ställs på en sådan ansökan, kommer reglerna om avtalsspärr att förlora betydande delar av sitt syfte – nämligen att säkerställa dels att det verkligen är den anbudsgivare i vars namn överprövning begärs som står bakom den, dels frånta de upphandlande myndigheterna möjligheten att få klart besked om huruvida avtalsspärren upphört eller inte. Om en ansökan som kommer in inom avtalsspärren vare sig behöver vara undertecknad eller erforderlig behörighet att inleda talan behöver visas, blir konsekvensen att vem som helst kan ansöka om överprövning i en leverantörs namn utan att först få godkännande från behöriga personer inom leverantörens organisation. LOU, som speciallag, med dess stränga bestämmelser om tid för överprövning/avtalsspärr, begränsar domstolarnas möjligheter som annars ges av förvaltningsprocesslagen (1971:291, FPL). Vad det sedan gäller frågan om vad som utgör, och ingår i, löpande förvaltningsåtgärder måste det avgöras utifrån ett aktiebolagsrättsligt perspektiv och utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. I detta fall leder en sådan aktiebolagsrättslig bedömning utan tvekan till slutsatsen att Logicas VD inte var behörig att inleda talan mot FMV på egen hand. Därmed har han inte heller ensam kunnat utfärda fullmakt till någon annan att göra det. Förvaltningsrätten har i sitt beslut utan motivering angett att Logicas VD, som har rätt att teckna firma beträffande löpande förvaltningsåtgärder, ägt rätt att föra bolagets talan i målet. Förvaltningsrätten har helt klart inte gjort sin bedömning med utgångspunkt i omfattningen av tvisteföremålet i förhållande till arten av Logicas verksamhet. Logicas anbud i upphandlingen, tvisteföremålet i detta

mål, motsvarar 426 744 687 kr. Logicas verksamhet är enligt registreringsbeviset att "bedriva konsultverksamhet inom databehandlingsområdet, tillhandahålla tjänster och nyttigheter inom områdena löneadministration och personaladministration samt därmed förenlig verksamhet". Logica bedriver med andra ord inte en sådan undantagsverksamhet där endast VD:s undertecknande av fullmakt räcker för att inleda talan vid domstol.

Till stöd för sitt andrahandsyrkande anför FMV bl.a. följande. Förvaltningsrätten har i sin dom felaktigt konstaterat att EDB:s anbud inte uppfyller skall-kraven i punkten 2.4 i Bilaga 3.4 Kravspecifikation Kommunikation. För FMV, som är den part som har upprättat förfrågningsunderlaget och därmed även bäst kan avgöra om anbudsgivarna har uppfyllt ställda skallkrav står det klart att EDB:s anbud uppfyller skall-kravet. EDB har i enlighet med vad som krävts i sitt anbud beskrivit alla offererade serviceobjekt med teknisk prestanda och säkerhet på ett fullständigt adekvat och tillräckligt sätt för att uppfylla FMV:s krav på tydlighet.

Förvaltningsrätten har i sina domskäl angett att FMV *inte i huvudsak argumenterat för att de ställda skall-kraven i punkt 2.4 är uppfyllda av EDB under punkten 2.4.5*. Denna bedömning är inte korrekt eftersom FMV genom hela processen framfört att EDB:s anbud uppfyller skall-kraven. Förvaltningsrätten har grundat sitt konstaterande och sin bedömning på en tolkning av skall-kraven som helt saknar stöd i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten har felaktigt uppfattat skall-kraven såsom innebärandes att anbudsgivarna varit tvungna att avge en ingående och djupt detaljerad beskrivning av teknisk prestanda och säkerhet avseende varenda detaljerad komponent i varenda definierat serviceobjekt. Att detta skulle vara fallet framgår emellertid varken av förfrågningsunderlagets definition av serviceobjekt eller av de uttryckta skall-kraven i punkterna 2.4 och 2.4.5. Logica synes grunda sitt påstående om att EDB:s uppgifter inte är tillräckligt tydliga på att EDB, till skillnad från Logica, i sitt anbud inte besvarat punkten 2.4.5 med djuplodlade redogörelser av hårdvaruprestanda för offererade komponenter som ingår i serviceobjektet Gränsskydd. FMV

har inte för det aktuella serviceobjektet efterfrågat uppgifter om teknisk prestanda och säkerhet från anbudsgivarna på den detalj- och komponentsnivå som Logica gör gällande krävs för att uppfylla kravet. Serviceobjektet Gränsskydd är en funktion som består av ett antal komponenter av olika typer från en eller flera tillverkare. Det är upp till varje anbudsgivare att välja vilka komponenter som man använder för att uppfylla de krav som FMV har. Det är i princip omöjligt att beskriva Gränsskyddets tekniska prestanda i konkreta uttryck som megabit per sekund eller liknande. Varje enskild komponent kan sammankopplas med de övriga på ett stort antal sätt och varje komponent kan konfigureras med en oändlig variation vilket gör det omöjligt att prata prestanda i exakta termer. Att beskriva varje enskild komponents prestanda ger alltså inget mervärde då det i praktiken inte säger någonting om hur alla komponenterna kommer att uppträda tillsammans när de konfigurerats och sammankopplats. Logica har i sitt anbud på egen hand omdefinierat begreppet serviceobjekt. Deras svar har i princip samma abstraktionsgrad och hänvisningar som EDB:s svar och visar tydligt på det sätt två av marknadens största aktörer besvarar denna typ av krav. Det är till och med så att Logicas beskrivning – i den grad den håller sig till vad FMV verkligen har efterfrågat – är i mindre grad utförlig och tydlig än EDB:s beskrivning. Det innebär dock inte att FMV bedömt att deras beskrivning inte uppfyller skall-kravet. Båda anbuden har lämnat beskrivningar som har varit tillräckligt tydliga för att uppfylla det uppställda skall-kravet. Även om Logicas anbud inte är under prövning är det i högsta grad relevant eftersom deras anbud naturligtvis grundar sig på hur bolaget har tolkat/uppfattat förfrågningsunderlaget och därför även är utgångspunkten för bolagets argumentation i målet. Logicas kritik mot FMV:s bedömning av EDB:s anbud har sin utgångspunkt i hur bolaget uppfattat och tolkat detta skall-krav. Vid närmare granskning av förvaltningsrättens domskäl förefaller det som att förvaltningsrätten beaktat och anammat Logicas felaktiga anförande om att FMV ställt djupare ingående krav på detalj- och komponentsnivå än vad som faktiskt framgår av kraven i förfrågningsunderlaget. Det är dock vare sig Logicas eller

förvaltningsrättens uppgift att ha synpunkter på vilka krav en upphandlande myndighet har valt att ställa upp. Begreppet "tydligt" kan inte läsas på annat sätt än att det ska vara "tillräckligt tydligt" för den som har begärt informationen, dvs. tillräckligt tydligt för att FMV vid bedömningen ska kunna avgöra om skall-kravet är uppfyllt eller inte. Endast om det är uppenbart att den lämnade beskrivningen, eller avsaknad av beskrivning, inte är tillfyllest torde annan än FMV kunna avgöra om redovisningen är tillräckligt tydlig för att FMV ska kunna avgöra om skall-kravet är uppfyllt.

Till stöd för sitt tredjehandsyrkande anför FMV bl.a. följande. För det fall kammarrätten anser att upphandlingen är behäftad med felaktigheter är dessa felaktigheter i så fall hänförliga till de aktuella kravens utformning i förfrågningsunderlaget. Det är bara om det enligt kammarrätten har funnits fog för Logica att uppfatta skall-kraven på det sätt som de hävdar som det i sin tur funnits skäl att utesluta EDB:s anbud från utvärderingen. Om det är på det viset följer automatiskt att skall-kraven har kunnat tolkas på två olika sätt. Om detta är fallet står det samtidigt klart att förfrågningsunderlaget brustit i transparens och förutsägbarhet och att felet därmed är hänförligt till upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Under sådana omständigheter saknas förutsättningar för att läka felaktigheterna genom endast rättelse varför kammarrätten måste förordna om att upphandlingen ska göras om.

Logica bestrider bifall till överklagandet och anför som svar på FMV:s förstahandsyrkande bl.a. följande. En ansökan varigenom mål anhängiggörs i allmän förvaltningsdomstol kan enligt FPL avvisas först sedan domstolen har förelagt parten att komplettera ansökan. Förvaltningsrätten har genom att acceptera ansökan med ingivna behörighetshandlingar botat eventuella brister i densamma. Logica inkom med sin ansökan inom tiodagarsfristen och kompletterade på begäran av förvaltningsrätten ansökan med en fullmakt som godtogs av domstolen. Logicas ansökan kan därmed inte avvisas av den anledningen. FMV har vidare anfört att den fullmakt som

sedermera inkom till förvaltningsrätten inte var undertecknad av behörig firmatecknare. Frågan om vad som utgör löpande förvaltningsåtgärder ska, enligt kommentaren till aktiebolagslagen (2005:551), bedömas utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Vilka ärenden som ingår i den löpande förvaltningen är i viss mån beroende av verksamhetens art och företagens storlek. Logica är ett IT-tjänsteföretag med över 5 000 anställda i Sverige och bolaget deltar i upphandlingar på veckobasis. När Logica efter genomförd upphandling hamnar på andra eller tredje plats bland anbudsgivarna sker en begäran om överprövning av upphandlingen närmast regelmässigt i de fall det finns saklig grund för överprövning. På grund av den arbetsbörda som deltagandet i offentliga upphandlingar innebär, samt de krav på effektivitet som finns inbyggt i förvaltningsprocessen är det inte rimligt för Logica att för varje åtgärd gällande offentliga upphandlingar och överprövning av dessa begära att styrelsen hanterar frågor rörande formalia i dessa processer. Logicas VD har rätt att teckna firma beträffande löpande förvaltningsåtgärder och är ledamot av styrelsen. Utöver att utfärdandet av fullmakt får anses ingå i löpande förvaltningsåtgärder har det också förelegat uppdragsfullmakt från styrelsen till VD att utfärda fullmakter i situationer såsom den förevarande. Styrelsen står bakom VD:ns agerande i detta fall. Utifrån styrelsens perspektiv framstår det som självklart att utställande av en fullmakt i ansökan om överprövning ligger inom VD:s arbetsuppgifter och inte är något som styrelsen ska betungas med.

Som svar på FMV:s andrahandsyrkande anför Logica bl.a. följande. FMV anför att myndigheten är bäst lämpad att göra tekniska bedömningar och att myndigheten har en betydande frihet att göra sina egna bedömningar vid utvärdering av anbud. När det gäller kvalificeringsfasen, dvs. valet mellan olika, av leverantörerna föreslagna och *tydligt* beskrivna lösningar avseende säkerhet och prestanda är myndigheten säkert lämpad att göra sina egna bedömningar, förutsatt att det finns *tydligt* beskrivna lösningar, men när det gäller en eventuell rättighet att se mellan fingrarna avseende att en leverantör underlåtit att besvara ett skall-krav enligt skall-kravets tydliga och

uttryckliga lydelse kan inte den rättigheten ges en upphandlande myndighet. EDB:s underlåtenhet att lämna beskrivningar med teknisk prestanda och säkerhet kan aldrig uppfattas som tillräckligt tydliga eftersom några sådana beskrivningar inte finns. Det handlar inte om att bedöma "tillräckligt tydligt" utan om att informationen är helt utelämnad och eftersom det handlar om ett skall-krav finns inte utrymme för bedömning trots att det är en avsevärd prisskillnad mellan EDB:s och Logicas anbud. Antingen finns det beskrivningar som är tydliga eller inte. Logica har inte på något sätt hävdad att de aktuella skall-kravet skulle behöva omtolkas. Logicas anbud är inte heller föremål för granskning i målet.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

FMV:s förstahandsyrkande

Kammarrätten konstaterar inledningsvis att förvaltningsrätten felaktigt i sitt beslut den 25 januari 2012 angett att beslutet inte får överklagas särskilt. Talan mot beslut får, enligt 34 § första stycket 1 FPL, föras särskilt när rätten ogillat invändning om att hinder föreligger för talans prövning. Förvaltningsrätten skulle därför rätteligen ha angett att beslutet kunde överklagas särskilt.

LOU är en speciallag och har därför företräde framför FPL. Detta gäller dock endast i de fall en specifik fråga regleras i LOU, i annat fall är FPL tillämplig (jfr RÅ 2009 ref. 69). LOU innehåller inga regler om vilken formalia som gäller vid ansökningar om överprövningar. LOU reglerar endast under vilka förutsättningar en sådan ansökan kan göras. De formella regler som finns kring ansökningar i FPL är därför tillämpliga på ansökningar enligt LOU. En ansökan från en enskild varigenom mål anhängiggöres ska, enligt 3 § FPL, vara egenhändigt undertecknad av den enskilde. Uppfyller ansökan inte föreskrifterna i 3 § ska rätten enligt 5 § FPL förelägga sökanden att inom viss tid avhjälpa bristen vid påföljd att hans talan annars inte tas upp till prövning. Något stöd för att inte tillämpa

reglerna om möjlighet till att avhjälpa brister i mål som rör offentliga upphandlingar finns inte (se prop. 2009/10:180, s. 123).

Vid tidpunkten för förvaltningsrättens beslut var Logicas ansökan om överprövning inte undertecknad. Förvaltningsrätten har i sitt beslut inte närmare bemött FMV:s invändning att Logicas ansökan inte var egenhändigt undertecknad mer än att en hänvisning har gjorts till Ds 2010:17 *En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess*, i vilken det föreslagits att kravet på egenhändigt undertecknande ska tas bort. Kammarrätten konstaterar att någon lagändring ännu inte skett till följd av förslaget varför kravet på egenhändigt undertecknande alltjämt gäller. Logica har dock efter förvaltningsrättens beslut inkommit med en undertecknad ansökan varför denna brist nu är avhjälpt och FMV:s yrkande i denna del föranleder därför inte någon åtgärd.

Vidare hade vid tidpunkten för förvaltningsrättens beslut Logica gett in en fullmakt som gav försäljningschefen Kenneth Steen rätt att företräda bolaget, undertecknad av Logicas VD. Förvaltningsrätten har bedömt att VD:n i sin rätt att teckna firma för löpande förvaltningsåtgärder ägt rätt att i målet föra bolagets talan.

Frågan om en VD:s behörighet måste prövas utifrån civilrättsliga regler. I 8 kap. 29 § aktiebolagslagen anges att den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Den verkställande direktören får dessutom utan styrelsens bemyndigande vidta åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet är av ovanligt slag eller av stor betydelse, om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för bolagets verksamhet. Enligt 8 kap. 36 § samma lag får den verkställande direktören alltid företräda bolaget och teckna dess firma beträffande uppgifter som han ska sköta enligt 29 § och enligt 8 kap. 37 § får styrelsen bemyndiga den verkställande direktören

eller någon annan att företräda bolaget och teckna dess firma (särskild firmatecknare).

I förarbetena till den gamla aktiebolagslagen (1975:1385) anges bl.a. följande angående den löpande förvaltningen. Till den löpande förvaltningen hänförs alla åtgärder som inte med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet är av osedvanlig beskaffenhet eller stor betydelse. Verkställande direktören ska leda driften av bolagets rörelse. De för driften erforderliga åtgärderna faller i allmänhet inom löpande förvaltning. Sådana åtgärder kan alltså verkställande direktör själv vidta. Till den löpande förvaltningen hör bl.a. ingående av avtal med leverantörer och kunder och avtal om anställning av befattningshavare i bolagets tjänst såvida avtalet inte med hänsyn till sitt innehåll, den tidsrymd det avser och bolagets förhållanden framstår som osedvanligt eller av stor betydelse för bolaget. Det är uppenbart att bedömandet av vilka ärenden som bör anses ingå i den löpande förvaltningen i viss mån blir beroende av företagets beskaffenhet och storlek (prop. 1975:103, s. 374 f). Särskilt beträffande utfärdandet av fullmakt anges i förarbetena till nuvarande aktiebolagslagen att frågan om den verkställande direktören har kompetens att utfärda rättegångsfullmakt eller att ansöka om någons försättande i konkurs måste prövas inom ramen för vad som anges i den då motsvarande 8 kap. 29 § aktiebolagslagen. Det har inte ansetts ändamålsenligt att just i fråga om dessa slag av rättshandlingar närmare precisera gränserna för den verkställande direktörens behörighet, utan detta måste i det enskilda fallet bedömas mot bakgrund av tvisteföremålet och bolagets verksamhetsföremål (prop. 1997/98:99 s. 227).

Att bedömandet av vilka ärenden som anses ingå i den löpande förvaltningen måste avgöras från fall till fall, beroende på företagets beskaffenhet och storlek samt tvistemålets föremål framgår också klart av rättspraxis (jfr ex. NJA 1995 s. 437, RH 1995:87 och RH 2003:40). Det går därmed inte att

säga att en VD alltid är behörig att ansöka om överprövning enligt LOU eller lämna fullmakt till någon annan att göra så. En bedömning måste istället göras i det enskilda fallet.

Förvaltningsrätten har innan beslutet fattades inte berett Logica tillfälle att styrka VD:ns behörighet eller på annat sätt visa att deras VD hade behörighet att ansöka om överprövning enligt LOU. Enligt kammarrättens bedömning kan det inte enbart av Logicas ansökan och anbud utläsas att VD:n hade en sådan behörighet. Förvaltningsrätten borde således inte ha fattat ett sådant beslut utan att först närmare utreda frågan.

Fråga uppkommer då hur kammarrätten ska agera när förvaltningsrätten nu även har prövat målet i sak. Med utgångspunkt i vad Logica anfört i kammarrätten synes bolaget kunna styrka VD:ns behörighet. Med hänsyn till FMV:s andra- och tredjehandsyrkande gör kammarrätten dock bedömningen att det saknas skäl att ta ställning till förstahandsyrkandet. Kammarrätten går istället vidare och prövar FMV:s andrahandsyrkande.

FMV:s andrahandsyrkande

Tillämpliga bestämmelser i denna del framgår av förvaltningsrättens dom.

Överprövningsprocessen i mål enligt LOU skiljer sig från de flesta andra förvaltningsrättsliga mål i det avseendet att upphandlingsmålen har karaktären av tvistemål med jämbördiga parter där starka motstående intressen kan göra sig gällande. Det innebär att domstolens utredningsansvar enligt FPL måste tillämpas med försiktighet och endast det parterna har anfört kan läggas till grund för ett ingripande (RÅ 2009 ref. 69). Förvaltningsrätten har i sin dom anfört att FMV inte i huvudsak har argumenterat för att de ställda skall-kraven är uppfyllda av EDB. Logica menar att FMV i första hand har anfört att det aktuella skall-kravet skulle utgöra en allmän instruktion och först senare anfört att det faktiskt rör sig om ett skall-krav. Enligt kammarrättens bedömning framgår det dock tydligt av FMV:s argumen-

tation i både förvaltningsrätten och kammarrätten att myndigheten har behandlat kravet som ett obligatoriskt krav och gjort bedömningen att EDB har uppfyllt det.

Frågan blir då om kammarrätten anser att EDB har uppfyllt det aktuella skall-kravet.

Skall-kravet finns angivet i punkt 2.4 jämfört med 2.4.5 i förfrågningsunderlagets bilaga 3.4 Kravspecifikation Kommunikation. I punkt 2.4 anges att

Leverantören skall i sitt erbjudande använda de olika typer av serviceobjekt som beskrivs i bilaga Underbilaga 3.4.1 – Tjänstebeskrivning Kommunikation 1.2 i bilaga Tjänstebeskrivning. Leverantören skall nedan tydligt beskriva alla offererade serviceobjekt som Leverantören använder i Tjänsterna, men inte tar över från FMV, med tekniska prestanda och säkerhet.

Det serviceobjekt som nu är aktuellt är Gränsskydd i punkt 2.4.5. I punkten 2.4.5 anges att

Leverantören skall tillhandahålla ett komplett gränsskydd som minst är i nivå med det som beskrivs under avsnittet allmänna krav i detta dokument. Beskriv offererad lösning inklusive eventuella avsteg från er standardtjänst samt vilket eventuellt mervärde till skall-kraven ni anser att er lösning ger för FMV i enlighet med utvärderingsmodellen.

Det står en upphandlande myndighet fritt att själv bestämma hur förfrågningsunderlaget i en upphandling ska utformas och myndigheten väljer själv vad som ska tillmätas betydelse, så länge det sker inom ramen för offentliga upphandlingars grundläggande principer (RÅ 2002 ref. 50). Detta grundar sig i att det är den upphandlande myndigheten som faktiskt ska köpa de varor eller tjänster som är föremål för upphandling. Detta innebär att den upphandlande myndigheten är den som får anses bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget.

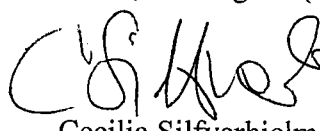
Såsom det aktuella kravet är utformat är det oundvikligt att det blir föremål för en subjektiv bedömning. Begreppet ”tydligt” går inte att helt definiera på ett objektivt sätt. Kammarrätten instämmer därför i FMV:s påstående att

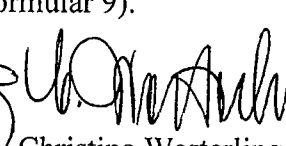
”tydligt” måste läsas på så sätt att det ska vara ”tillräckligt tydligt” för den som har begärt informationen. FMV är med andra ord den som är bäst lämpad att bedöma huruvida EDB har lämnat tillräckligt tydlig information om teknisk prestanda och säkerhet för serviceobjektet Gränsskydd. Detta förutsätter naturligtvis att EDB har lämnat information om teknisk prestanda och säkerhet överhuvudtaget.

Kammarrätten har gått igenom EDB:s anbud och finner inte skäl att ifrågasätta FMV:s bedömning att bolaget har lämnat information om teknisk prestanda och säkerhet under serviceobjektet Gränsskydd. Logica, som har bevisbördan, har inte heller visat att EDB inte har lämnat sådan information. Det måste därför ankomma på FMV som upphandlande myndighet att bedöma huruvida EDB:s beskrivning är tillräckligt tydlig för att skall-kravet ska vara uppfyllt. Den bedömningen har FMV gjort och funnit att EDB har uppfyllt skall-kravet. Kammarrätten finner därför inte skäl att göra någon annan bedömning. FMV:s andrahandsyrkande ska därmed bifallas och förvaltningsrättens dom upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Mikael Åberg
kammarrättsråd
ordförande

Cecilia Silfverhjelm
kammarrättsråd
referent

Christina Westerling
kammarrättsråd

Anna Malmström
föredragande

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-03-15
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 900-12
 Enhet 13

SÖKANDE

Logica Sverige AB, 556337-2191
 Augustendalsvägen 11
 Stockholm

MOTPART

Försvarets materielverk
 115 88 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2012-09-06	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Logica Sverige AB:s ansökan om överprövning och förordnar att avropsförfarandet under Kammarkollegiets ramavtal för IT-drift 2010 (dnr 93-96-09) får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att en ny utvärdering genomförs där anbudet från EDB Business Partner Sverige AB inte ska beaktas.

Dok.Id 210222

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegeluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

ANSÖKAN M.M.

Försvarets materielverk (FMV) genomför ett avropsförfarande under Kammarkollegiets ramavtal för IT-drift 2010 (dnr 93-96-09). I tilldelningsbeslut skickat till anbudsgivarna via e-mail och fax den 4 januari 2012 beslutade FMV att anta anbud från EDB Business Partner Sverige AB (EDB).

Logica Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning och anger att EDB:s anbud avseende avropsförfrågans punkt 2.4.5 inte har uppfyllt det skall-krav vilket uppställts i avsnittets inledande punkt 2.4 Serviceobjekt. Bolaget yrkar att EDB:s anbud ska ogiltigförklaras och att bolagets anbud därefter ska antas eftersom bolagets anbud tilldelats högst poäng när antaget anbud inte är giltigt.

FMV har yrkat att bolagets ansökan ska avvisas och har anfört att ansökan inte är att betrakta såsom giltig eftersom den saknat underskrift alternativt underskrift av behörig firmatecknare/företrädare, och inte heller innehållit någon form av behörighetshandlingar, och därmed inte uppfyller nödvändiga formella krav. Som alternativ avvisningsgrund har anförts att ansökan inte kommit in i rätt tid.

Förvaltningsrätten har i beslut den 25 januari 2012 avslagit FMV:s yrkande om att ansökan ska avvisas.

PARTERNAS UTVECKLANDE AV TALAN

Till stöd för ansökan anför **bolaget** bl.a. följande. Genom att anta anbud som inte har uppfyllt samtliga skall-krav har FMV brutit mot LOU vilket har inneburit att bolaget på felaktiga grunder inte har blivit vald som leverantör.

I Bilaga 3.4 Kravspecifikation Kommunikation anges följande:

2.4 Serviceobjekt

Leverantören **skall** i sitt erbjudande använda de olika typer av serviceobjekt som beskrivs i bilaga Underbilaga 3.4.1 – Tjänstebeskrivning Kommunikation 1.2 i bilaga Tjänstebeskrivning. Leverantören **skall** nedan tydligt beskriva alla offererade serviceobjekt som Leverantören använder i Tjänsterna, men inte tar över från FMV, med tekniska prestanda och säkerhet.

Detta övergripande krav gäller således för de underliggande kraven 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4 och 2.4.5 med underliggande punkter.

Bolaget finner att kravet att ”Leverantören **skall** nedan tydligt beskriva alla offererade serviceobjekt som Leverantören använder i Tjänsterna, men inte tar över från FMV, med tekniska prestanda och säkerhet.” inte är uppfyllt på grund av att tydliga beskrivningar av tekniska prestanda och säkerhet är helt utlämnade. Beskrivningen av teknisk prestanda och säkerhet saknas i EDB:s anbud för punkten 2.4.5 vilket i sin tur innebär att skall-krav nummer två i ovan angivna krav uppställda i 2.4 Serviceobjekt inte är uppfyllt. I och med detta kan FMV inte gå vidare med antaget anbuds offert för fortsatt utvärdering.

FMV har inte bestridit att antaget anbud har underlåtit att svara på skallkravet i punkt 2.4 i upphandlingsunderlagets bilaga 3.4. FMV anger därvid att de punkten 2.4 angivna skall-kraven skulle utgöra en ”allmän instruktion” och därmed inte vara ett obligatoriskt skall-krav. Vidare anges att skall-kraven i efterföljande punkter under 2.4 (punkterna 2.4.1 – 2.4.5) utgör något som FMV benämner ”faktiska skall-krav” och därmed skulle vara av annan art än de skall-krav som anges i punkten 2.4.

I FMV:s bilaga Utvärderingsmodell tydliggörs följande:

1.1 Utvärderingsprocessen

Utvärderingsprocessen sker enligt följande steg:

1. FMV går igenom erhållna avropssvar. Endast avropssvar som uppfyller samtliga obligatoriska krav (skall-krav, markerade som

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM

DOM

Allmänna avdelningen

”skall”) på den efterfrågade tjänsten blir aktuella för vidare utvärdering. Beträffande vissa skall-krav ska anbudsgivaren beskriva hur skall-kravet ifråga ska uppfyllas. Vilka dessa skall-krav är framgår av respektive svarsbilaga. FMV kommer att diskvalificera ett avropssvar om en efterfrågad beskrivning saknas eller om det av beskrivningen framgår att skall-kravet inte uppfylls.

Här anger FMV själva i sitt upphandlingsunderlag att skall-krav, markerade som ”skall”, alltså med fetstilt text, är obligatoriska krav. Vidare framgår att endast avropssvar som uppfyller samtliga dessa obligatoriska krav, märkta med ”skall” blir aktuella för vidare utvärdering. FMV beskriver vidare att ”Beträffande vissa skall-krav ska anbudsgivare beskriva hur skall-kravet ifråga ska uppfyllas” och fortsätter ”FMV kommer att diskvalificera ett avropssvar om en efterfrågad beskrivning saknas...”.

Ovanstående visar att vad FMV angett i sitt yttrande i nu aktuellt mål till fullo är motsagt av FMV:s egen kravställan i upphandlingsunderlaget. Den av FMV påstådda distinktionen mellan skall-krav av orienterande natur, och därmed inte obligatoriska, och faktiska skall-krav finns inte beskrivna i instruktioner eller kravställningar i upphandlingsunderlaget. Att de beskrivningar som anbudsgivarna ska göra under respektive svarsruta sedan i utvärderingens nästa steg, steg 2, poängbedöms av FMV utifrån eventuellt mervärde som tillförs är på inget sätt förmildrande avseende icke uppfyllda skall-krav.

Den skada som genom FMV:s agerande uppkommit är bolagets mycket väsentlig och kännbar.

FMV bestrider bifall till ansökan och anger till stöd för sin inställning bl.a. följande. De omständigheter som bolaget anför ger inte stöd för att upphandlingen skett i strid med reglerna i LOU eller de grundläggande EU-rättsliga principer som ligger till grund för LOU. Bolaget har därför inte lidit och kan inte komma att lida skada. Det saknas således förutsättningar för att upphandlingen ska rättas eller göras om.

FMV vill betona att punkt 2.4 är en allmän instruktion till anbudsgivarna hur de ska besvara de efterföljande punkterna under punkt 2.4 (2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, och 2.4.5 med underliggande punkter) vilka utgör de faktiska skall-krav som har bäring på upphandlingsföremålet. Att så är fallet styrks av att det i anslutning till alla efterföljande och underliggande punkter finns en skall-kravsruta som ska fyllas i. Vinnande anbud har som framgår av avropssvaret bekräftat att samtliga skall-krav är uppfyllda. Under respektive svarsruta har FMV bett anbudsgivarna att beskriva sina lösningar enligt följande:

”Beskriv offererad lösning inklusive eventuella avsteg från er standardlösning samt vilket eventuellt mervärde till skall-kraven ni anser att er lösning ger för FMV i enlighet med utvärderingsmodellen. (Observera att om det ni beskriver kan anses stå i motsatsförhållande till ett ”Ja” på de skall-krav ni besvarat ovan så äger FMV rätten att tolka svaret som att kravet icke uppfylles.”

Det är dessa beskrivningar som den allmänna instruktionen i punkt 2.4 tar sikte på. Punkt 2.4 är en uppmaning till anbudsgivarna att vara tydliga i sina beskrivningar eftersom dessa dels utgör en verifiering av respektive skall-krav dels är föremål för utvärdering och poängsätts utifrån vilket eventuellt mervärde offererad lösning ger FMV, utöver att uppfylla skall-kravet. FMV har utvärderat den beskrivning som återfinns i anslutning till punkt 2.4.5 på detta sätt.

EDB:s anbud har genom lämnade beskrivningar av offererad lösning uppfyllt kraven i punkt 2.4. Beskrivningarna har utvärderats och poängsatts i enlighet med utvärderingsmodellen. FMV har inte funnit anledning att ifrågasätta eller betvivla antaget anbuds kravuppfyllnad. Vid den slutliga bedömningen har antaget anbud befunnits ha lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga avropssvaret och har tilldelats kontraktet.

Det är tydligt att bolaget har missuppfattat innebörden i FMV:s förra yttrande beträffande kravet i punkt 2.4. FMV gör inte gällande annat än att

punkt 2.4 är ett skall-krav i enlighet med utvärderingsprocessen i avropsförfrågan. Skall-kravet är utformat som en instruktion för hur anbudsgivarna ska utforma sina beskrivningar för underliggande krav. Vad kravet i punkt 2.4 säger är att leverantören tydligt ska beskriva de offererade serviceobjekten och att beskrivningarna ska innehålla information om tekniska prestanda och säkerhet. Den relevanta frågan i målet är huruvida EDB i beskrivningen i anslutning till punkt 2.4.5 har lämnat någon information om teknisk prestanda och säkerhet.

Upphandlingen är en s.k. funktionsupphandling. Det innebär att FMV generellt ställer krav på en övergripande funktionell nivå och lämnar till anbudsgivarna att presentera lösningar som på bästa sätt tillgodoser FMV:s behov. Det får till följd att leverantören har designansvar för detaljerna i utformningen av den lösning som offereras. Endast i undantagsfall har FMV funnit anledning att ställa tekniska prestandakrav på detaljnivå i form av specifika värden, t.ex. i avsnitt 2.4.2 WAN-anslutning (krav på olika bandbredd Mbit/sek nivåer beroende på kontorstyp) och avsnitt 2.4.4 Internetförbindelse (krav på bandbredd Mbit/sek nivå). Att notera är att FMV inte har ställt sådana detaljerade tekniska prestandakrav i form av specifika värden beträffande punkt 2.4.5. Anledningen är att kravet i punkt 2.4.5. är ställt i form av funktionskrav på helheten. Denna omständighet är viktig att beakta när det gäller bedömningen av om EDB har uppfyllt kraven i punkt 2.4 i denna funktionsupphandling.

EDB har i svarsrutan för punkt 2.4.5. bekräftat att man uppfyller skallkravet. I den efterföljande beskrivningen, som är föremål för utvärdering, redogör EDB för den offererade lösningen utifrån kravet i punkt 2.4.5., dvs. i form av funktionskrav på enheten. FMV har inte funnit skäl att ifrågasätta EDB:s beskrivning eller funnit behov av att begära förtydligande från EDB i denna del.

FMV har inte omformulerat eller omtolkat kravbilderna i punkt 2.4. FMV har med stöd av egen och extern expertis analyserat EDB:s beskrivning av den offererade lösningen och gjort bedömningen att beskrivningen innehåller tillräckligt tydlig information om teknisk prestanda och säkerhet beträffande serviceobjektet Gränsskydd för att uppfylla skall-kravet i punkt 2.4.

EDB, som beretts tillfälle att yttra sig i målet, yrkar att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. EDB har uppfyllt samtliga skall-krav inklusive det av bolaget åberopade skall-kravet i punkt 2.4 i bilaga 3.4. Kravet är uppfyllt i och med att samtliga offererade serviceobjekt som EDB ska använda i tjänsterna är beskrivna med teknisk prestanda och säkerhet.

Punkt 2.4.5 Gränsskydd (Bilaga 3.4)

I denna punkt beskrivs teknisk prestanda och säkerhet för gränsskydd. Det fastslås genom att teknisk prestanda och säkerhet motsvarar den av FMV i bilaga 3.4 framställda lösningen (se även punkt 2.2.3, 2.2.5, och 2.4.1 nedan). Eftersom EDB:s lösning motsvarar FMV:s framställda lösning i Avropsförfrågan Helhetsdrift för FMV saknas anledning att redogöra för avvikelser eller avvikande lösning för gränsskyddet.

Punkt 2.2.3 Allmänt om säkerhet (Bilaga 3.4)

Här beskrivs först kraven på funktionaliteten med två bilder samt texter. Vidare svarar EDB att EDB lever upp till ställda krav samt en beskrivning av funktionalitet som levereras till FMV. EDB bifogade även ett lösningsförslag i bilaga 7a Beskrivning av teknisk lösning (se sista punkten nedan).

Punkt 2.2.5 Externa kopplingar (Bilaga 3.4)

Här beskrivs kraven på funktionalitet för bl.a. Gränsskyddet. Detta beskrivs på funktionell nivå, inte på produktnivå. Vidare svarar EDB att EDB lever upp till ställda krav samt en beskrivning av funktionalitet som levereras till FMV.

Punkt 2.4.1 Bas-infrastruktur (Bilaga 3.4)

Här beskrivs kraven på funktionalitet för bl.a. gränsskyddet. Vidare svarar EDB att EDB lever upp till ställda krav samt en beskrivning av funktionalitet som levereras till FMV.

Bilaga 7a – EDB:s beskrivning av teknisk lösning (HDL DC)

EDB beskriver den tekniska lösningen avseende gränsskydd i bilaga 7a. Det är en så kallad High Level Design.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten ska pröva om FMV:s avropsförfarande har genomförts i enlighet med unionsrätten och LOU. Inom ramen för prövningen kan förvaltningsrätten inte bestämma att en viss anbudsgivare ska tilldelas kontrakt.

Enligt 1 kap. 9 § LOU gäller följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 och 5 §§ i nu gällande lydelse av LOU framgår bl.a. följande. Endast upphandlingen som sådan kan prövas vid överprövning. Förvaltningsrätten kan besluta att den ska göras om eller avslutas först efter vidtagen rättelse. Ett ingripande enligt LOU kräver även att sökanden kan visa denne lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. En upphandlande myndighet får inte pröva ett anbud som inte uppfyller ställda krav; ett sådant anbud ska uteslutas från prövningen.

När det gäller omfattningen av den upphandlande myndighetens kontroll av uppgifterna som lämnats i ett anbud finns det inte stöd för att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera om uppgifterna som lämnats i ett anbud avseende de krav som ställs på det upphandlande föremålet är riktiga. En sådan kontroll sträcker sig i vart fall inte längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbudet med de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 10 juni 2011 i mål nr 981-11).

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Fråga är om EDB i sitt anbud under punkt 2.4.5 Gränsskydd har lämnat information om teknisk prestanda och säkerhet i enlighet med vad som anges i skall-kravet i den inledande punkten 2.4 Serviceobjekt, nämligen att leverantören tydligt **skall** beskriva alla offererade serviceobjekt som leverantören använder i tjänsterna, men inte tar över från FMV, med tekniska prestanda och säkerhet.

I Punkt 2.4.5 Gränsskydd anges

Leverantören **skall** tillhandahålla ett komplett gränsskydd som minst är i nivå med det som beskrivs under avsnittet allmänna krav i detta dokument. Bekräfta att ovanstående skall-krav är uppfyllda JA NEJ
Beskriv offererad lösning inklusive eventuella avsteg från er standardtjänst samt vilket mervärde skall-kraven ni anser att er lösning ger för FMV i enlighet med utvärderingsmodellen. (Observera att om det ni beskriver kan anses stå i motsatsförhållande till ett "Ja" på de skall-krav ni besvarat ovan så äger FMV rätten att tolka svaret som att kravet icke uppfylles.)

Bolaget gör gällande att EDB:s anbud inte innehåller tydliga beskrivningar av tekniska prestanda och säkerhet utan att sådana beskrivningar tvärtom är helt utlämnade.

FMV gör gällande att punkt 2.4 är ett skall-krav som utformats som en instruktion för hur anbudsgivarna ska utforma sina beskrivningar för underliggande krav och att vad som anges i denna punkt är att leverantören

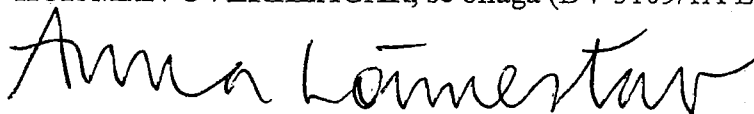
tydligt ska beskriva de offererade serviceobjekten samt att beskrivningarna ska innehålla information om tekniska prestanda och säkerhet. FMV anger vidare att det är fråga om en s.k. funktionsupphandling vilket innebär att FMV generellt ställer krav på en övergripande funktionell nivå och lämnar till anbudsgivarna att presentera lösningar som på bästa sätt tillgodoser FMV:s behov. Detta anges få till följd att leverantören har designansvar för detaljerna i utformningen av den lösning som offereras och att det endast i undantagsfall har funnits anledning att ställa tekniska prestandakrav på detaljnivå i form av specifika värden, dock inte under punkt 2.4.5. Slutligen anger FMV att egen och extern expertis har analyserat EDB:s beskrivning av den offererade lösningen och bedömt att den beskrivning som ges innehåller tillräckligt tydlig information om teknisk prestanda och säkerhet beträffande serviceobjektet Gränsskydd för att uppfylla skall-kravet i punkt 2.4.

Inledningsvis kan slås fast att vad som anges i punkt 2.4 är ett skall-krav och därmed är ett obligatoriskt krav. FMV har inte i huvudsak argumenterat för att de ställda skall-kraven i punkt 2.4 är uppfyllda av EDB under punkt 2.4.5. FMV utan anger att det är fråga om en funktionsupphandling där leverantören har designansvar för detaljerna i den lösning som de offererar samt att det under punkt 2.4.5 inte funnits anledning att ställa tekniska prestandakrav på detaljnivå i form av specifika värden. Genom analys av egen och extern expertis har dock anbudet kunnat bedömas innehålla tillräckligt tydlig information. EDB har å sin sida angett det under denna punkt har beskrivits teknisk prestanda och säkerhet eftersom EDB har angett att teknisk prestanda och säkerhet motsvarar den lösning som FMV har framställt i bilaga. Mot bakgrund av hur skall-kravet i 2.4 Serviceobjekt är formulerat måste dock konstateras att EDB, genom den mer allmänna utformning som dess beskrivning har under punkt 2.4.5, inte kan anses uppfylla det ställda skall-kravet på att alla serviceobjekt tydligt ska beskrivas med teknisk prestanda och säkerhet. I enlighet med vad som

anges i FMV:s bilaga Utvärderingsmodell ska därför EDB:s anbud diskvalificeras.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten därmed att FMV, genom att anta ett anbud som inte uppfyller samtliga i upphandlingen uppställda skall-krav, har agerat i strid med likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Förvaltningsrätten finner vidare att bolaget har lidit eller kunnat komma att lida skada i den mening som avses i 16 kap. 1 § LOU. Förutsättningar för åtgärder enligt LOU föreligger därmed. Den brist som konstaterats kan inte anses ha påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede, utan istället det senare stadium i förfarandet då anbud har lämnats och prövningen av leverantör och anbud ska göras. Det är därför tillräckligt att utvärderingsfasen av avropsförfarandet görs om. Bolagets ansökan om överprövning ska därför bifallas och avropsförfarandet rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs i vilken anbudet från EDB inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Anna Lönnestav

Rådman

Handläggare har varit Anna Cederberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet.
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.